

Briselē, 2021. gada 8. martā
(OR. en)

**Starpiestāžu lieta:
2018/0224(COD)**

**6692/21
ADD 3**

**CODEC 306
RECH 83
COMPET 147
IND 48
MI 131
EDUC 69
TELECOM 86
ENER 61
ENV 117
REGIO 32
AGRI 107
TRANS 110
SAN 103
CADREFIN 111
IA 30**

"I" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja
Temats:	Projekts – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013 (pirmais lasījums) – lēmums izmantot rakstisko procedūru, lai pieņemtu Padomes nostāju pirmajā lasījumā un Padomes paskaidrojuma rakstu = deklarācijas

Deklarācija par 47. apsvērumu

“Komisija plāno *EIP Accelerator* budžetu īstenot tā, lai nodrošinātu, ka MVU, ieskaitot jaunuzņēmumus, atbalstīšana tikai ar dotācijām atbilst atbalstam, ko sniedz no pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” MVU instrumenta budžeta saskaņā ar regulas par “Apvārsni Eiropu” 48. panta 1. punkta noteikumiem un 47. apsvērumu.”

Deklarācija par 6. pantu

Ir paredzēts pēc regulas galīgā teksta pieņemšanas OV C sērijā publicēt Komisijas paziņojumu ar šādu saturu: “Komisija plāno ar atbildīgo Eiropas Parlamenta komiteju pēc pieprasījuma apmainīties viedokļiem: i) par potenciālo partnerības kandidātu sarakstu uz LESD 185. un 187. panta pamata, uz kuriem attieksies (sākotnējie) ietekmes novērtējumi, ii) par uzdevumu padomju noteikto provizorisko uzdevumu sarakstu un iii) par Stratēģiskā plāna rezultātiem pirms tā oficiālas apstiprināšanas un iv) iesniegs un kopīgos dokumentus, kas attiecas uz darba programmām.”

Deklarācija par ētiku / cilmes šūnu pētniecību. 19. pants

Lēmumos par ES finansējumu cilvēka embriju cilmes šūnu izpētei saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” Eiropas Komisija ierosina arī turpmāk ievērot ētikas principus, uz kuriem balstījās pamatprogramma “Apvārsnis 2020”.

Eiropas Komisija ierosina saglabāt šos ētikas principus, jo, pateicoties tiem un pamatojoties uz pieredzi, attiecībā uz ļoti daudzsološu zinātnes jomu ir izstrādāta atbildīga pieeja, kas izrādījusies piemērota pētniecības programmai, kurā piedalās pētnieki no daudzām valstīm ar atšķirīgu tiesisko regulējumu.

1. Lēmumā par pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” skaidri noteikts, ka Savienības finansējumu nepiešķir šādām trim pētniecības jomām:

- pētniecībai, kuras mērķis ir cilvēka klonēšana reproduktīviem nolūkiem;
- pētniecībai, kuras mērķis ir pārveidot cilvēka ģenētisko mantojumu un kura varētu tādās izmaiņas padarīt pārmantojamas;
- pētniecībai, kas paredzēta cilvēku embriju radīšanai vienīgi zinātnes vajadzībām, vai cilmes šūnu ieguvei, arī ar somatisko šūnu kodola pārstādīšanu.

2. Netiks finansēta darbība, kas ir aizliegta visās dalībvalstīs. Netiks finansēti pasākumi dalībvalstī, kurā tādi pasākumi ir aizliegti.
3. Lēmumā par “Apvārsni Eiropu” un noteikumos par ētikas principiem, ar ko reglamentē Savienības finansējumu cilvēka embriju cilmes šūnu izpētei, netiek sniegts nekāds vērtējums par tiesisko regulējumu vai ētikas principiem, ar ko šādu izpēti reglamentē dalībvalstīs.
4. Aicinājumos iesniegt priekšlikumus Eiropas Komisija nemudina izmantot cilvēka embriju cilmes šūnas. Iespējamā pieaugušu cilvēku vai cilvēka embriju cilmes šūnu izmantošana ir atkarīga no zinātnieku atzinuma, ņemot vērā mērķus, ko viņi vēlas sasniegt. Praksē lielākā daļa Savienības finansējuma cilmes šūnu izpētei tiek atvēlēta pētījumiem, kuros izmanto pieaugušu cilvēku cilmes šūnas. Nav iemesla to būtiski mainīt “Apvārsnī Eiropā”.
5. Katrs projekts, kurā paredzēts izmantot cilvēka embriju cilmes šūnas, ir zinātniski jāizvērtē; izvērtēšanas laikā neatkarīgi eksperti nosaka, vai tādu cilmes šūnu izmantošana ir vajadzīga paredzēto zinātnisko mērķu sasniegšanai.
6. Priekšlikumiem, kuri izturējuši zinātnisko izvērtēšanu, Eiropas Komisija vēlāk organizē bargu ētikas principu pārbaudi. Ētikas principu pārbaudē ņem vērā principus, kas noteikti ES Pamattiesību hartā un attiecīgās starptautiskās konvencijās, kā Eiropas Padomes Konvencijā par cilvēktiesībām un biomedicīnu, kas parakstīta Oviedo 1997. gada 4. aprīlī, un tās Papildu protokolos, un *UNESCO* pieņemtajā Vispārējā deklarācijā par cilvēka genomu un cilvēktiesībām. Ētikas principu pārbaudes mērķis ir arī pārliecināties, ka priekšlikumos tiek ievēroti to valstu noteikumi, kurās veiks izpēti.
7. Atsevišķos gadījumos ētikas principu pārbaudi var veikt projekta īstenošanas laikā.
8. Pirms attiecīgās darbības katrs projekts, kurā paredzēta cilvēka embriju cilmes šūnu izmantošana, jāapstiprina attiecīgajā valsts vai vietējā ētikas komitejā. Jāievēro visi valsts noteikumi un procedūras, arī tādos jautājumos kā vecāku piekrišana, finansiālas stimulēšanas nepieļaušana u. c. Pārbaudīs arī to, vai projektā iekļautas atsauces uz licencēšanas un kontroles pasākumiem, kas jāveic tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā veiks pētījumus.

9. Katru priekšlikumu, kas izturējis zinātnisko izvērtēšanu, ētikas principu pārbaudi valsts vai vietējā līmenī un ētikas principu pārbaudi Eiropas līmenī, atsevišķi iesniegs apstiprināšanai dalībvalstīm, kas tiekas komitejā, rīkojoties saskaņā ar pārbaudes procedūru. Bez dalībvalstu apstiprinājuma netiks finansēts neviens projekts, kurā iekļauta cilvēka embriju cilmes šūnu izmantošana.

10. Eiropas Komisija turpinās darbu, lai rezultāti, kas iegūti Kopienas finansētā cilmes šūnu izpētē, būtu viegli pieejami visiem pētniekiem visu pacientu interesēs visās valstīs.

11. Eiropas Komisija atbalstīs darbības un iniciatīvas, kas palīdz koordinēt un racionalizēt cilvēka embriju cilmes šūnu izpēti saskaņā ar atbildīgu pieeju, ievērojot ētikas principus. Tā, Komisija turpinās atbalstīt cilvēka embriju cilmes šūnu līniju Eiropas reģistra izveidi. Šāda reģistra atbalstīšana dos iespēju pārraudzīt cilvēka embriju cilmes šūnas Eiropā, palīdzēs zinātniekiem tās vislabāk izmantot un var palīdzēt novērst jaunu cilmes šūnu līniju nevajadzīgu iegūšanu.

12. Eiropas Komisija turpinās pašreizējo praksi un neiesniegs komitejai, kura darbojas saskaņā ar pārbaudes procedūru, nevienu projekta priekšlikumu, kas ietver pētniecības darbības, kurās iznīcina cilvēka embrijus, tostarp cilmes šūnu iegūšanai. Izslēdzot šā izpētes posma finansēšanu, Savienības finansējums netiks liegts turpmākiem posmiem, kuros paredzēta cilvēka embriju cilmes šūnu izmantošana.